

Tabl. 1. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa
Stan w dniu 1 I

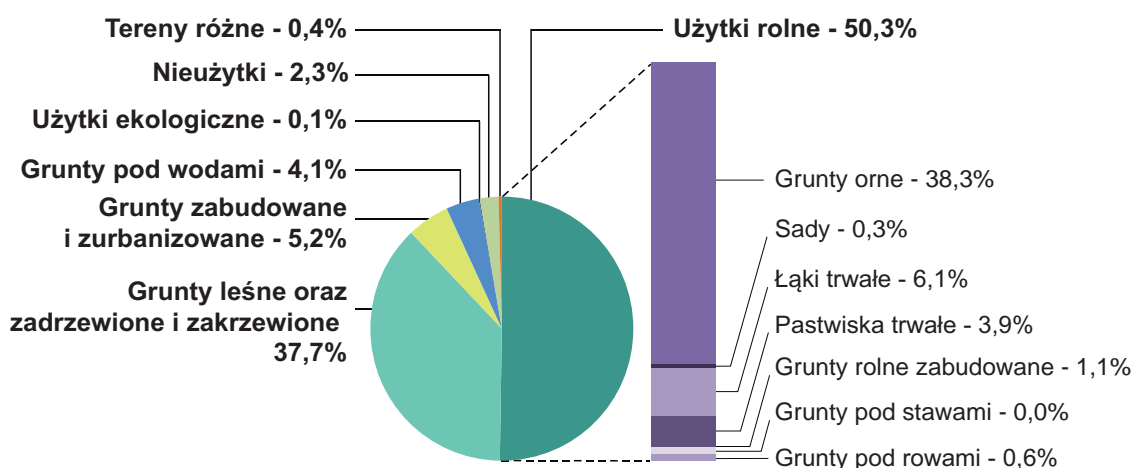
WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	
	w ha		na 1 mieszkańca ^a w m ²
Powierzchnia ogólna ^b	1831034	1831034	7976
Użytki rolne	922613	921475	4014
w tym:			
grunty orne.....	702732	702060	3058
łąki trwałe	111781	111542	486
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	689185	689714	3004
Grunty pod wodami	74237	74181	323
Grunty zabudowane i zurbanizowane	94734	95427	416
Użytki ekologiczne	1856	1864	8
Nie użytki	41649	41618	181
Tereny różne	6760	6755	29

W końcu 2013 r. łączna powierzchnia gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdezastrowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmniejszyła się w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wskutek wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane) wyniosła 2,9 tys. ha, w tym w ciągu roku 111 ha zrehabilitowano (w 2012 r. –74 ha). W omawianym okresie wyłączono z produkcji rolniczej i leśnej 298 ha gruntów (268 ha gruntów rolnych i 30 ha gruntów leśnych), z czego 50,0% przeznaczono pod tereny osiedlowe.

^a Stan ludności w dniu 31 XII 2013 r. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych.
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ WOJEWÓDZTWA W 2014 R.

Stan w dniu 1 I

W województwie pomorskim największy udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w ogólnej powierzchni danego powiatu miały powiaty: chojnicki (58,8%), kościerski (54,9%) i kartuski (49,2%). Natomiast zdecydowanie najmniejszą powierzchnią obszarów prawnie chronionych charakteryzowały się powiaty: malborski (8,3%), człuchowski (10,6%) i tczewski (12,7%).

Tabl. 2. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013		
	w ha		w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²
OGÓŁEM	598230	597955	32,7	2605
Parki narodowe	26186	26186	1,4	114
Rezerwy przyrody	8784	8799	0,5	38
Parki krajobrazowe ^a	155070	154777	8,5	674
Obszary chronionego krajobrazu ^a	390361	390361	21,3	1700
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	0	0
Użytki ekologiczne	4124	4127	0,2	18
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	13675	13675	0,7	60

^a Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

W 2013 r. badaniami statystycznymi z zakresu ochrony środowiska objęto 144 zakłady wnoszące opłaty za pobór wody z ujęć własnych (w ilości 20 tys. m³/r i więcej wody powierzchniowej lub 5 tys. m³/r i więcej wody podziemnej), bądź za odprowadzenie ścieków (rocznie 20 tys. m³ i więcej). Spośród zakładów objętych badaniem 42 zrzuciło ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi. Pozostałe jednostki kierowały ścieki do sieci kanalizacyjnej.

Tabl. 3. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	
	w hm ³		w odsetkach
OGÓŁEM	227,4	214,5	100,0
na cele:			
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	101,7	87,9	41,0
w tym wody:			
powierzchniowe ^a	89,2	75,7	35,3
podziemne	12,5	12,0	5,6
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	8,9	9,4	4,4
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b :			
wody: powierzchniowe	4,7	4,8	2,3
podziemne	112,0	112,5	52,4

^a Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności kształtowało się na poziomie 188,4 hm³ (201,9 hm³ rok wcześniej), w tym zużycie wody na potrzeby przemysłu stanowiło 45,7% zużycia ogółem, a na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 49,3%.

Tabl. 4. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi

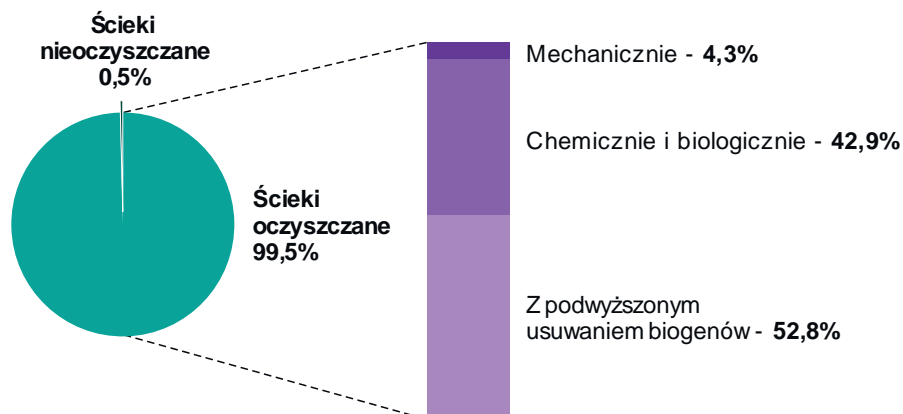
WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	
	w hm ³		w odsetkach
OGÓŁEM	168,5	157,5	100,0
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	89,1	77,6	49,3
odprowadzone siecią kanalizacyjną	79,4	79,9	50,7
W tym ścieki wymagające oczyszczenia	125,3	127,0	80,6
oczyszczane	124,8	126,4	80,3
nieoczyszczane	0,5	0,6	0,4

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

W 2013 r. w województwie pomorskim funkcjonowało 220 oczyszczalni ścieków (w tym 187 oczyszczalni komunalnych), z których korzystało 81,2% ogólnej liczby ludności. Łączna przepustowość oczyszczalni w m³/dobę wynosiła 728,2 tys.

Olbrzymi wpływ na stan środowiska naturalnego mają również zanieczyszczenia powietrza. W 2013 r. za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza uznano 81 zakładów, które emitowały pyły i gazy. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 59 zakładów, a do redukcji zanieczyszczeń gazowych – 12 zakładów. Stopień redukcji wytworzonych w tych urządzeniach zanieczyszczeń pyłowych wyniósł 99,3%, natomiast redukcja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyniosła 73,9%.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2013 R.

Zapobieganie zanieczyszczeniom i degradacji środowiska naturalnego wymaga wydatków na ekologiczne przedsięwzięcia inwestycyjne. W 2013 r. nakłady na środki trwałe (w cenach bieżących) służące ochronie środowiska w województwie pomorskim kształtowały się na poziomie 633,1 mln zł, tj. o 20,1% wyższym niż w 2012 r. Wśród omawianych nakładów największy udział miały nakłady poniesione na gospodarkę ściekową i ochronę wód (41,0% nakładów ogółem), a na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 35,8%. Natomiast nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 234,0 mln zł, co oznacza spadek o 13,5% w odniesieniu do 2012 r. Spośród nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej największe nakłady zostały poniesione na obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp (49,7%).

**Tabl. 6. Odpady wytworzone w ciągu 2013 r.
(z wyłączeniem odpadów komunalnych)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. t	W % wytworzonych
Odpady wytworzone ogółem	2128	100,0
w tys. t		
poddane odzyskowi	1963	92,3
unieszkodliwione	97	4,6
w tym składowane ^a	53	2,5
magazynowane czasowo	67	3,1

^a Na terenach własnych zakładów i innych.

Tabl. 5. Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	81	81
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:		
pyłowych	54	59
gazowych	15	12
Emisja zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowych	2,8	2,4
w tym pyły ze spalania paliw	1,9	1,7
gazowych	6901,8	6511,6
w tym: dwutlenek węgla	6868,0	6482,5
dwutlenek siarki	16,8	13,4
tlenek węgla	5,8	5,4
tlenki azotu	9,7	9,0
na 1 km ² w t:		
pyłowych	0,2	0,1
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,9	1,6
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowe	339,7	339,8
gazowe (bez dwutlenku węgla)	108,3	82,3
w % zanieczyszczeń wytworzonych:		
pyłowych	99,2	99,3
gazowych (bez dwutlenku węgla)	76,2	73,9

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

Oprócz zanieczyszczeń powietrza poważnym zagrożeniem dla środowiska są również odpady wytwarzane przez przedsiębiorstwa przemysłowe. W 2013 r. badaniu poddano 124 zakłady, które wytworzyły o 781 tys. t odpadów (bez odpadów komunalnych) mniej w odniesieniu do 2012 r.

Opracowanie:

Sylwia Czajka - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Redakcja i skład komputerowy:

Gabriela Adamska-Szreder, Małgorzata Kloz - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych